

Omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2020-01-22

Diarienummer:
OSN-2019-0033

Handläggare:
Oscar Chirico

Beslut om uppföljning per december Internkontrollplan 2019

Förslag till beslut

Omsorgsnämndens arbetsutskott beslutar

1. **att** godkänna uppföljning av internkontrollplan 2019 per december enligt ärendets bilaga 1.

Sammanfattning

Granskningen per december bedöms enligt nedanstående:

Granskningen är genomförd med anmärkning avseende:

- Kontroll av att återsökningsbara statsbidrag sökts i rätt tid och beviljats
- Kontroll av avtalstrohet

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning avseende:

- Kontroll av att utbetalad ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt.

Granskningen är genomförd utan anmärkning avseende:

- Uppföljning av upplevd och reell delaktighet
- Kontroll av att utbetalningar av bidrag till organisationer (t.ex. föreningar) går rätt till
- Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning. 1. Att beslut fattas av rätt delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid.

Ärendet

Omsorgsnämnden beslutade i januari 2019 om plan för intern kontroll 2019 för den egna verksamheten. Internkontrollplanen för 2019 belyser bland annat kontroll av att utbetalad ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt. Resultatet av granskningen, identifierade brister och vilka åtgärder som vidtagits redovisas i bilaga 1.

Internkontrollarbetet består av riskanalys, där risker identifieras, värderas och beslut fattas om hur dessa ska omhändertas för att minska dess konsekvenser.

Internkontrollplanen för 2019, beskriver kontrollåtgärder utifrån de prioriterade risker som framkom i en övergripande riskanalys. Flertalet av riskerna i riskanalysen omhändertas som åtgärder i omsorgsnämndens verksamhetsplan för 2019.

Uppföljning av internkontrollplanen görs enligt beskriven frekvens och metod kopplat till respektive kontrollpunkt.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse den 22 januari 2020

Bilaga 1: Avrapportering av internkontrollplan för 2019

Omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Omsorgsnämnden

Datum:
2020-01-24Diarienummer:
OSN-2019-0033Handläggare:
Oscar Chirico

Avrapportering av internkontrollplan för 2019

Innehåll

Sammanfattning	4
Granskningar i föreliggande rapport	4
Föreslagna åtgärder utifrån granskningarna	4
Tidigare granskningar under året	4
Arbetet med intern kontroll under året	5
Redovisning av kontrollmoment.....	5
Kontroll av att återsökningsbara statsbidrag sökts i rätt tid och beviljats	5
Resultat av kontroll	5
Åtgärder	5
Genomförd kontroll	5
Kontroll av avtalstrohet	5
Resultat av kontroll	5
Åtgärder	6
Genomförd kontroll	6
Kontroll av att utbetalad ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt.....	6
Resultat av kontroll	6
Åtgärder	6
Genomförd kontroll	6
Uppföljning av upplevd och reell delaktighet	7
Resultat av kontroll	7
Åtgärder	7
Genomförd kontroll	7
Kontroll av att utbetalningar av bidrag till organisationer (t.ex. föreningar) går rätt till	8
Resultat av kontroll	8
Genomförd kontroll	8
Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning. 1. Att beslut fattas av rätt delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid.....	8
Resultat av kontroll	8
Genomförd kontroll	8
Redovisning av kontrollmoment från tidigare avrapporteringar	9
April	9
Kontroll av att utbetalad ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt.....	9
Resultat av kontroll	9
Genomförd kontroll	9
Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning. 1. Att beslut fattas av rätt delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid.....	9
Resultat av kontroll	9
Genomförd kontroll	10

Augusti	10
Kontroll av att utbetalad ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt.....	10
Resultat av kontroll	10
Genomförd kontroll	10
Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning. 1. Att beslut fattas av rätt delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid.....	10
Resultat av kontroll	11
Genomförd kontroll	11
Bilagor	11

Sammanfattning

Granskningar i föreliggande rapport

Granskningen per december har avsett följande kontrollmoment:

- Granskningen är genomförd med anmärkning avseende:
 - o Kontroll av att återsökningsbara statsbidrag sökts i rätt tid och beviljats
 - o Kontroll av avtalstrohet
- Granskningen är genomförd med mindre anmärkning avseende:
 - o Kontroll av att utbetalad ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt.
- Granskningen är genomförd utan anmärkning avseende:
 - o Uppföljning av upplevd och reell delaktighet
 - o Kontroll av att utbetalningar av bidrag till organisationer (t.ex. föreningar) går rätt till
 - o Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning.
1. Att beslut fattas av rätt delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid.

Föreslagna åtgärder utifrån granskningarna

Inför 2020 har direktiven kring återsökningsprocessen av statsbidrag ytterligare förtydligats och förvaltningen har startat ett arbete för att öka detaljkunskapen kring processen.

Inom området avtalstrohet har årets uppföljningar lett till att 15 avtal har hävts med två olika utförare och att en utförare har fått en erinran. Därutöver har förvaltningen ställt återkrav av felaktigt utbetald ersättning till åtta olika utförare.

Tidigare granskningar under året

Granskningarna som utfördes per april och per augusti avsåg följande kontrollmoment:

- Granskningen är genomförd utan anmärkning avseende:
 - o Kontroll av att utbetalad ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt.
 - o Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning.
1. Att beslut fattas av rätt delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid.

Arbetet med intern kontroll under året

Utifrån nämndens behov av resultatförbättrande åtgärder har stort fokus under året varit på att förbättra nämndens interna kontroll, bland annat genom att utveckla arbetssätt med uppföljning och analys på strategisk, ekonomisk, verksamhetsövergripande och individnivå.

För en mer utförlig genomgång av årets arbete se Bilaga 1 OSN-2019-0325 *Analys och utvärdering av system och rutiner för intern kontroll*

Redovisning av kontrollmoment

Kontroll av att återsökningsbara statsbidrag sökts i rätt tid och beviljats

Det finns risk att nämnden inte identifierar de personer vars insatser är återsökningsbara från statliga myndigheter (t.ex. Migrationsverket) och kan därmed inte återsöka medel vilket gör att kommunen går miste om stora belopp. Det är därför viktigt att kontrollera huruvida återsökningsbara statsbidrag sökts i rätt tid och beviljats.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd med anmärkning

Åtgärder

Inför 2020 har direktiven kring återsökningsprocessen ytterligare förtydligats och förvaltningen har startat ett arbete för att öka detaljkunskapen kring processen.

Genomförd kontroll

Nämnden erhåller statsbidrag retroaktivt. Under 2019 erhöles ca 7,7 miljoner kr från Migrationsverket för verksamhetsåret 2018. Återsökning av statsbidrag för flyktingmottagande har skett vid ett tillfälle i juli. Att återsökningen gjordes så sent under 2019 innebar att vissa poster nekades. Detta hade undvikits om ansökan skickats tidigare. Det har även saknats detaljkunskap om regelverket kring ansökningsprocessen, vilket inneburit att felaktiga intäkter bokats upp historiskt. Processen behöver ytterligare kvalitetssäkras så att nämnden erhåller återsökningsbara statsbidrag i rätt tid.

Kontroll av avtalstrohet

Det finns risk för att utförande i nämndens verksamheter inte sker enligt angivet uppdrag. Därför genomförs uppföljning på strategisk, ekonomisk, verksamhetsövergripande och avtalspecifik samt på individnivå.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd med anmärkning

Omsorgsförvaltningen har genomfört ett flertal uppföljningar under 2019 inom nämndens olika avtalsområden.

Det har visat att analys av uppföljningsresultat behöver stärkas bland annat med ekonomiska parametrar. Ett exempel på det är den boendeprognos som reviderats och som tydligare synliggör nämndens förutsättningar och behov.

Omsorgsnämndens uppföljningar sammanställs i en rapport per helår och redovisas till nämnd i samband med årsbokslut. Redovisningen sammanfattar årets uppföljningar och beskriver förbättringsområden, samt hur de kommer att följas upp. I redovisningen tas det även upp de planerade uppföljningar som inte blivit av.

Uppföljningarna har resulterat i utbildningsinsatser, förbättrade och tydliggjorda rutiner för hälso-och sjukvård, men även bättre samarbetsformer för uppföljningar

Åtgärder

Uppföljningarna har lett till att 15 avtal har hävts med två olika utförare och att en utförare har fått en erinran. Därutöver har förvaltningen ställt återkrav av felaktigt utbetald ersättning till åtta olika utförare.

Genomförd kontroll

Kontrollen har genomförts genom: verksamhetsövergripande uppföljning, brukarundersökning -Sveriges kommuner och regioner, öppna jämförelser - enhetsundersökning, tillsynsrapporter från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), brukarrevisioner, avtalsspecifik uppföljning och händelsestyrd uppföljning.

Kontroll av att utbetald ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt.

Förekomst av oegentligheter leder till brister i måluppfyllelse, ekonomiska förluster och att medborgarna tappar i förtroende för kommunen. För att hantera denna risk inom personlig assistans granskas samtliga fakturor mot beslutade timmar, före utbetalning till externa utförare.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd med mindre anmärkning

Fel vad gäller fakturerade timmar har korrigerats efter kontakt med assistansbolaget. Det finns dock ett behov av tätare kontakt mellan biståndshandläggare och granskare inom kommunen för att kvalitetssäkra förändringar inom aktuella beslut.

Åtgärder

En dialog förs mellan granskare och biståndshandläggare för att nå ett tätare samarbete.

Genomförd kontroll

Kontroll genomförs regelbundet av samtliga fakturor i ekonomisystemet. Vid felaktigheter kontaktas först biståndshandläggare för förtydligande. Om frågetecken

fortfarande kvarstår kontaktas assistansbolaget. Vid oenighet mellan assistansbolag och kommunen sker en dialog mellan biståndshandläggare och utföraren.

Detta granskas vid varje tillfälle:

- a. Att fullständiga tidrapporter medföljer fakturan.
- b. Att fakturerade timmar stämmer överens med beslutade timmar.
- c. Att timmarna gäller ett giltigt beslut.

Uppföljning av upplevd och reell delaktighet

Det finns risk att personer med funktionsnedsättning inte upplever trygghet och självständighet och inte kan påverka sin livssituation. Omsorgsförvaltningen genomför årligen SKRs brukarenkät för att bl.a. mäta delaktighet. Resultatet släpar ett år vilket innebär att under 2019 har verksamheten sammanställt och arbetat med resultaten från 2018. På samma vis kommer resultaten 2019 mynna ut i åtgärder 2020.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd utan anmärkning

Det område som genomfört enkätundersökningen 2018 var arbete och bostad inom LSS insatsen servicebas. Resultatet var i jämförelse med lands snittet något mer positivt. Exempelvis ansåg 85 % att de fick bestämma hemma. Av dem som erbjöds att besvara enkäten valde 81 % att göra det. Den genomsnittliga svarsfrekvensen i landet var 65 %.

Under hösten 2019 genomfördes även en extern granskning av delaktighet inom omsorgsnämndens LSS-verksamheter. Revisionen fann att nämnden har ett strukturerat och systematiskt arbete för att säkerställa delaktighet, självbestämmande och inflytande för personer med funktionsnedsättning. Revisorerna menade att nämnden hade relevanta, vederhäftiga och ändamålsenliga metoder och arbets sätt för att öka brukarens möjlighet till inflytande och medbestämmande över sina insatser.

Åtgärder

Omsorgsförvaltningen har under 2019 arbetat med resultatet av SKRs brukarenkät som genomföres hösten 2018. Arbetet med resultatet har skett på alla enheter inom LSS insatsen servicebas. Varje enhet har tagit fram handlingsplan för åtgärder efter att resultatet redovisats och diskuterats med medarbetare och brukare.

Då SKR inte erbjuder enkäter riktade mot myndighet så pågår ett samarbete mellan länets kommuner i ett nätverk för chefer. Omsorgsförvaltningen deltar i nätverket och i arbetet med att forma en enkät för myndighet.

Omsorgsförvaltningen har som ett led i samarbetet med FUB i arvfondsprojektet "Ge makten vidare" deltagit i utbildning och framtagandet av brukarrevisioner inom LSS. Samarbetet kommer fortgå under 2020.

Genomförd kontroll

Under hösten 2019 genomförde omsorgsförvaltningen SKRs brukarundersökning inom avdelningarna arbete & bostad och socialpsykiatri. Resultatet av undersökningen analyseras och redovisas i verksamheter, ledningsgruppen och på nämnd under första kvartalet 2020.

Kontroll av att utbetalningar av bidrag till organisationer (t.ex. föreningar) går rätt till

Det finns risk att kommunen på grund av t.ex. bristande rutiner eller oegentligheter beviljar medel till verksamheter som inte är berättigade till medel eller till sådana som inte är effektiva eller ändamålsenliga. Mottagande organisationer kan också använda bidrag till andra ändamål än vad som framgår av beviljad ansökan. Detta leder till felaktig användning av kommunens medel och till lägre förtroende för kommunen. För att undvika detta genomförs stickprov av inkomna ansökningar för att kontrollera att relevanta riktlinjer och/eller rutiner har följts innan tilldelning av bidrag sker.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd utan anmärkning

Genomförd kontroll

Kontroll har genomförts gentemot Skatteverket att de föreningar som beviljats ekonomiskt stöd har betalt in arbetsgivaravgifter. Samtliga föreningars ekonomiska redovisningar har kontrollerats i samband med ansökningstillfället.

Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning. 1. Att beslut fattas av rätt delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid

Bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter leder till att tjänsteperson utan mandat beslutar i ett ärende. Detta innebär att beslutet är ogiltigt och kan även medföra att beslutet är felaktigt och leda till bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada.

Bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter leder till att delegationsbeslut inte anmäls till nämnd i rätt tid eller inte alls och därmed inte blir kända för nämnden, vilket kan medföra bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada. För att hantera denna risk genomförs varje tertiäl slumpvisa stickprov ur diariet gällande de ärendetyper där det finns beslut som fattas på delegation. De valda besluten jämförs mot delegationslistor.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd utan anmärkning

Genomförd kontroll

Totalt fyra slumpvisa stickprov har genomförts vid två tillfällen i september och november. Beslut jämfördes mot gällande delegationsordning. Alla fyra besluten var fattade av rätt delegat.

Redovisning av kontrollmoment från tidigare avrapporteringar

April

Kontroll av att utbetalad ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt.

Förekomst av oegentligheter leder till brister i måluppfyllelse, ekonomiska förluster och att medborgarna tappar i förtroende för kommunen. För att hantera denna risk inom personlig assistans granskas samtliga fakturor mot beslutade timmar, före utbetalning till externa utförare.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd utan anmärkning

Fel som upptäckts har korrigerats efter kontakt med assistansbolaget.

Genomförd kontroll

Kontroll genomförs regelbundet av samtliga fakturor i ekonomisystemet. Vid felaktigheter kontaktas först biståndshandläggare för förtydligande. Om frågetecken fortfarande kvarstår kontaktas assistansbolaget. Vid oenighet mellan assistansbolag och kommunen sker en dialog mellan biståndshandläggare och utföraren.

Detta granskas vid varje tillfälle:

- Att fullständiga tidrapporter medföljer fakturan.
- Att fakturerade timmar stämmer överens med beslutade timmar.
- Att timmarna gäller ett giltigt beslut.

Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning. 1. Att beslut fattas av rätt delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid

Bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter leder till att tjänsteperson utan mandat beslutar i ett ärende. Detta innebär att beslutet är ogiltigt och kan även medföra att beslutet är felaktigt och leda till bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada.

Bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter leder till att delegationsbeslut inte anmäls till nämnd i rätt tid eller inte alls och därmed inte blir kända för nämnden, vilket kan medföra bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada. För att hantera denna risk genomförs varje tertiäl slumpvisa stickprov ur diariet gällande de ärendetyper där det finns beslut som fattas på delegation. De valda besluten jämförs mot delegationslistor.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd utan anmärkning

Genomförd kontroll

Totalt fem slumpvisa stickprov har genomförts vid två olika tillfällen. Beslut jämfördes mot gällande delegationsordning. Alla fem besluten var fattade av rätt delegat.

Augusti

Kontroll av att utbetalad ersättning till assistansbolag använts på rätt sätt.

Förekomst av oegentligheter leder till brister i måluppfyllelse, ekonomiska förluster och att medborgarna tappar i förtroende för kommunen. För att hantera denna risk inom personlig assistans granskas samtliga fakturor mot beslutade timmar, före utbetalning till externa utförare.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd utan anmärkning

Fel som upptäckts har korrigerats efter kontakt med assistansbolaget.

Genomförd kontroll

Kontroll genomförs regelbundet av samtliga fakturor i ekonomisystemet. Vid felaktigheter kontaktas först biståndshandläggare för förtydligande. Om frågetecken fortfarande kvarstår kontaktas assistansbolaget. Vid oenighet mellan assistansbolag och kommunen sker en dialog mellan biståndshandläggare och utföraren.

Detta granskas vid varje tillfälle:

- d. Att fullständiga tidrapporter medföljer fakturan.
- e. Att fakturerade timmar stämmer överens med beslutade timmar.
- f. Att timmarna gäller ett giltigt beslut.

Kontroll att beslut fattas inom ramen för gällande delegationsordning. 1. Att beslut fattas av rätt delegat. 2. Att delegationsbeslut anmäls till nämnd inom skälig tid

Bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter leder till att tjänsteperson utan mandat beslutar i ett ärende. Detta innebär att beslutet är ogiltigt och kan även medföra att beslutet är felaktigt och leda till bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada.

Bristande kunskap om delegationsordning eller andra omständigheter leder till att delegationsbeslut inte anmäls till nämnd i rätt tid eller inte alls och därmed inte blir kända för nämnden, vilket kan medföra bristande rättssäkerhet samt förtroendeskada. För att hantera denna risk genomförs varje tertiäl slumpvisa stickprov ur diariet gällande de ärendetyper där det finns beslut som fattas på delegation. De valda besluten jämförs mot delegationslistor.

Resultat av kontroll

- Granskningen är genomförd utan anmärkning

Genomförd kontroll

Totalt sex slumpvisa stickprov har genomförts vid två tillfällen i maj. Beslut jämfördes mot gällande delegationsordning. Alla sex besluten var fattade av rätt delegat.

Bilagor

Bilaga 1 OSN-2019-0325 *Analys och utvärdering av system och rutiner för intern kontroll*